

Mindenek ellenére: még mindig nem tiszták a járdák

Pedig csak a meglevő rendeleteket kellene betartani vagy betartatni

Az utóbbi években jó néhány cikk látott napvilágot a tisztaságról, többször rendeztek tisztasági hónapot, — a járdák azonban még mindig szemetesek. Mi az oka annak, hogy a főváros egyik problémája mégis, még mindig a szemét, a gyalogutak tisztátalansága?

A házfelügyelő felelőssége

A fővárosi tanács 1954. évi szabályrendelete szerint az ingatlan előtt levő gyalogút (járda) állandó tisztántartásáért a házfelügyelő a felelős. Olvaszuk csak a rendeletet:

4. §. (2) „Az ingatlan előtt elvonuló gyalogutat naponként a reggeli kapunyitás előtt egy órával, legkésőbb reggel 1/2 óráig — porképzés nélkül — le kell tisztítani. Ez a tisztítás abból áll, hogy a gyalogutat a seprés előtt bő vízzel fel kell locsolni, vagy szükséghez képest lemosni, ezután a gyalogúton összesepert szemetet össze kell gyűjteni és a házi szeméttel összegyűjtve a rendszeres háziszemét gyűjtése alkalmával el kell vinni.”

Ha a gyalogút napközben beszennyeződik, akkor a tisztogatási munkát az említett módon napközben a szükséghez képest többször meg kell ismételni.”

Ennyi a rendelet. Ha mindent végre is hajtanák a házfelügyelők, máris tisztább lenne a főváros. Az utóbbi időben javult ugyan a helyzet: a házfelügyelők a fizetésrendezés óta jobban törődnek a járdák tisztításával, de még mindig nem megfelelően. Nagyon sokan nem locsolják föl a járdát, amiből az következik, hogy a por felszáll, és visszahull a járdára. Mások nem szedik össze a szemetet, hanem leseprik a kocsiútra, gondolva, hogy az utcaseprő majd eltakarítja.

A reggeli szemét eltakarítással még nincs is olyan nagy baj. A reggeli órákban még viszonylag tiszták a járdák. A baj ott van, hogy a nap folyamán egyre több szemét rakódik le a járdára, és ezt már senki sem szedi össze. Az előbb említett rendelet azt mondja, hogy a házfelügyelőknek napközben is kellene takarítani a járdát.

Miért nem követelik meg a házfelügyelőktől ezt a munkát?

Igaz, régen nem büntették a házfelügyelőket, mert a fizetésük alacsony volt, és még csak fel sem tudtak nekik mondani, mert „röghöz voltak kötve”, vagyis: a szolgálati lakás helyett főberleti lakást kellett volna adni az elbocsátott házfelügyelőnek. Akadt olyan házfelügyelő, aki az elbocsátás és a főberleti lakás reményében — szántszándékkal végezte rosszul a munkáját. Ma azonban más a helyzet. Egyrészt: a házfelügyelők már ragaszkodnak az állashoz, másrészt: a pénzbüntetést alkalmazzák is a hanyag házfelügyelőkkel szemben.

Mi hát az oka annak, hogy mégsem tiszták a járdák a délutáni, vagy különösen az esti órákban?

Az üzletek kötelessége

Az előbb említett fővárosi tanács rendelete az 5. §-ban azt mondja:

„(1) Az üzlethelyiségek, valamint más elárúsítóhelyek előtti gyalogutat a kereskedőnek (állami vállalatnak, szövetkezetnek, iparosnak stb.) a gyalogutak tisztántartására vonatkozó rendelkezésben (4. §.) meghatározott módon a nyitvatartás alatt állandóan tisztán kell tartania, függetlenül attól, hogy a szemét üzleti tevékenységből keletkezik-e.

Az üzlet vagy elárúsítóhely nyitvatartása alatt a gyalogút állandó tisztántartásáért első sorban a kereskedő felel.”

Íme a rendelkezés, amit nem tartanak be, és nem tartatnak be az üzletvezetőkkel. Az üzletek vezetői a felelősek a járdák üzletek előtti tisztántartásáért, még akkor is, ha nem az üzlet okozza a szemetet. Mellesleg megjegyezve: ez is hozzá tartozik a kulturált kereskedelemhez. Az üzletek vezetői azonban a legritkább esetben tartják be a rendelkezést.

Sok zöldségüzlet, Közért, húsbolt, és más üzletek előtt szemetet keletkezik az áruszállítás következtében. A szemetet félig-meddig szedik össze, a port pedig lecsapják az útestre, ahonnan a szél visszafújja a járdára. Még rosszabb a helyzet este, amikor zárnak az üzletek. Nem egyszer látni, hogy az italboltokból, a zöldségüzletekből a sáros, piszkos, szeméttel teli vizet kicsapják a járdára, vagy az útestre.

Es a járókelők?

Szeméttel a közönség is. Eldobálják a villamosjegyet, az újságpapírt, csikket. Nagy szemetet okoznak az építkezések, a körüti házrenoválások is, pedig az építést végző vállalatnak gondoskodni kell, illetve kellene az építkezés előtti gyalogjárda tisztántartásáról.

Mi tehát a megoldás? A tisztasági propaganda, mi tagadás, egymagában nem sokat ér.

Folytatni kell — de a propagandával párhuzamosan következetesen és szigorúan ügyelni kell a rendelkezések betartására, s ha kell: betartatására. A tisztaság fél egészség. Nemcsak szép fővárosunk külleme, hanem több mint millió ember egészsége követeli meg az érvényes rendelkezések feltétlen alkalmazását, a gondoskodást Budapest tisztaságáról.

Mészáros Ferenc